

PERSOONLIJK

Vorig jaar begon **Marcella Marinelli** (41) als eerste regioarcheoloog in de provincie Overijssel. Ze trad in dienst bij het Oversticht, een genootschap ter bevordering en instandhouding van het stedelijk en landelijk schoon. Van daaruit werd ze gedetacheerd bij de vijf Twentse gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo en Oldenzaal.

6 maart 2009/ week 10

Foto: Robert Hoelink

'Archeologie is meer dan alleen graven'

Hoe is deze functie ontstaan?

Met de invoering van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) in september 2007 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het archeologiebeleid in hun regio. Veel gemeenten hebben die expertise niet in huis. Maar een archeoloog fulltime in dienst nemen loont zich vaak niet. De vijf grote steden in Twente voelden wel wat voor een gezamenlijke regioarcheoloog en gingen in op het voorstel van het Oversticht.

Wat doet een regioarcheoloog?

Ik ben een soort vliegende keep die met laptop en telefoon van gemeente naar gemeente trekt en in een vroeg stadium meedenkt over de ruimtelijke planvorming. Daarnaast zorg ik ervoor dat de gemeenten een eigen archeologisch beleid ontwikkelen en nadenken over hoe ze met hun erfgoed willen omgaan. Het is een groot succes. We zijn nu met drie regioarcheologen en gaan ook organisaties als Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten adviseren.

Hoe ging het daarvoor?

Vroeger werden archeologen vaak te laat ingezet, als de fase van planvorming al voorbij was. Met alle problemen van dien. Archeologen kregen het imago dat ze vertragend werkten en een hoop extra kosten met zich meebrachten. Terwijl het aan de gemeentelijke procedure lag. Met de komst van de regioarcheoloog is dat imago verbeterd. Er is één aanspreekpunt en de aanpak is minder ad hoc, wat kosten bespaart. Het helpt ook dat ik niet alleen vanuit een archeologisch, maar ook vanuit een gemeentelijk perspectief denk.

Kunt u een voorbeeld geven?

Een archeologisch onderzoeksbureau kan de gemeente bijvoorbeeld adviseren proefsleuven te graven. Ik denk: dat is leuk en aardig, maar er is nog geen archeologie gevonden. Toon dat eerst aan, voordat je die sleuven graaft. Geen onderzoek om het onderzoek.

Daar zijn de bureaus niet blij mee.

De meeste onderzoeksbureaus vinden het juist prettig dat de gemeente duidelijkere richtlijnen aangeeft. Maar dat sluit de discussie die ik met mijn beroepsgenoten voer niet uit. De meningen over wat je wel of juist niet moet onderzoeken zijn verdeeld. Soms denk ik weleens; kom uit die ivoren toren en leg mensen uit waarom archeologie belangrijk is. Probeer draagvlak te creëren. Maar archeologen zijn geen lobbyisten.

U wel?

Ik wil mensen enthousiast maken en zie dat als een vorm van politiek bedrijven. In een projectgroep komen zoveel partijen en belangen samen. De archeologie vormt dan maar een kleine schakel, maar wel een schakel waar zorgvuldig mee moet worden omgesprongen. Overtuigen wordt steeds meer een sport.

Waar moest u het meest aan wennen?

Aan de ambtelijke taal en de traagheid van besluitvorming. Ik ben nogal een ongeduldig type. Soms lopen procedures al jaren en weet niemand meer wie waar verantwoordelijk voor is. Ik vind het belangrijk dat iets goed in kaart wordt gebracht. Het gaat mij ook niet om dat ene vuursteentje of scherfje, maar om het grotere verhaal. Waarom is een stad bijvoorbeeld op een bepaalde plek gebouwd?

Wat is het grootste misverstand over archeologen?

Dat het vakidioten zijn die alleen maar willen graven. Er zijn genoeg archeologen die liever niet graven, maar de vindplaats willen bewaren zoals die aangetroffen is. Zeker bij vergelijkbare vindplaatsen is het de vraag of je het allemaal naar boven moet halen. Je kunt het ook bewaren voor toekomstige vindsters die er weer met een nieuwe blik naar kijken. ☺

KATJA KREUKELS